

Schoolveiligheidsplan

Schooljaar 2015-2016

Inleiding

Onze missie is het bieden van kwalitatief hoogstaand onderwijs waarbinnen onze leerlingen hun ontwikkelingsmogelijkheden waar maken. Om dit te bereiken leren we kinderen op effectieve wijze samenwerken, bieden we de leerstof gedifferentieerd aan, stimuleren we de creativiteit en volgen zowel de cognitieve als de sociaal-emotionele ontwikkeling nauwgezet. Om dit te kunnen bewerkstelligen moet onze school een veilige omgeving zijn voor leerlingen ouders en medewerkers.

Met dit beleidsdocument geven wij aan hoe wij werken aan een veilige school, welke afspraken en procedures we kennen, welke voornemens wij hebben om – waar nodig – verbeteringen aan te brengen en hoe we met de ouders (Medezeggenschapraad) tweemaaljaarlijks vaststellen of we nog op de goede weg zijn.

Uitgangspunten:

Met het opstellen van regels en afspraken is een veilige school geen vanzelfsprekendheid. Vergelijkbaar met het verkeer, kunnen regels en afspraken de dagelijkse gang van zaken stroomlijnen, maar vormen zij geen waarborg voor echte veiligheid. De echte veiligheid hangt met name af van de omgang met de ander, je houding.

In school hebben we te maken met het gedrag van leerlingen, ouders en onderwijzend personeel. In de praktijk van alle dag zien we dat er heel veel goed gaat. Leerlingen spelen en werken met elkaar, helpen, troosten, lachen. In de klassen wordt er samen met de juf of de meester gewerkt, ontdekt, gevoelens met elkaar besproken, van elkaar geleerd... Door de grote betrokkenheid van de ouders bij de school kunnen we met elkaar tijdig problemen signaleren, oplossingen bedenken en veel zaken tot stand brengen. Overal waar gewerkt wordt zijn echter wel eens misverstanden of worden fouten gemaakt.

Dit plan beschrijft onze inspanningen met betrekking tot het creëren en borgen van een veilige school. Een school waar een ieder kan spelen, leren en werken zonder zich zorgen te hoeven maken over pesten of "erbij" horen, agressie of intimidatie. Het gaat hier niet over de losliggende stoeptegel, het binnenklimaat of de kwaliteit van de speeltoestellen. De veiligheid van gebouw en plein vormt onderdeel van ons Arbobeleid.

In volgorde behandelen we in dit plan:

1. Preventie

- 1.1 Competentievergroting i.v.m. het stimuleren van gewenst gedrag
- 1.2 Kanjertraining: een methodiek voor Sociaal Emotionele Ontwikkeling
- 1.3 Coöperatief leren
- 1.4 Signalering van problemen op Sociaal Emotioneel gebied
- 1.5 De zorgstructuur bij gesignaleerde problemen.

2. Afspraken / gedragscodes

- 2.1 De gedragsregels tussen de leerlingen.
- 2.2 Seksuele intimidatie.
- 2.3 Pesten.
- 2.4 Opvang na traumatische ervaring
- 2.5 Racisme/discriminatie.
- 2.6 Lichamelijk geweld.
- 2.7 Computergebruik.
- 2.8 Privacy.

3. Klachtenregeling

4. Betrokken personen

- 4.1 De contactvertrouwenspersoon
- 4.2. De externe vertrouwenspersoon
- 4.3. De veiligheidscoördinator.

5. Deskundigheid.

- 5.1 De interne contactpersoon
- 5.2 Het team.

6. Beleidvoornemens

7. Besluitvorming

Bijlagen

Afspraken in de school en op de speelplaats
Regels inde klas (een voorbeeld)
Pestprotocol

1 Preventie

1.1 Competentievergroting i.v.m. het stimuleren van gewenst gedrag.

Natuurlijk gaan we er het liefst vanuit dat er bij ons op school niet gepest wordt en dat er niemand wordt buitengesloten. Helaas moeten we ons ervan bewust zijn dat dit niet vanzelfsprekend het geval is. Ook op onze school is het belangrijk om structureel aandacht te besteden aan het voorkomen van pestgedrag of "buitensluiten". Aangezien dit gedrag juist stiekem gebeurt, is het voor leerkrachten en ouders vaak moeilijk om op tijd en adequaat te signaleren. Dat voorkomen beter is dan genezen spreekt hier natuurlijk voor zich. Om dit op onze school handen en voeten te geven hebben wij gekozen voor de invoering van de Kanjertraining.

1.2 Kanjertraining: een methodiek voor Sociaal Emotionele Ontwikkeling

De kanjertraining hanteert de volgende principes:

- De aanpak is gericht op zichtbaar gedrag, oplossingsgericht volgens duidelijke principes, die zijn vastgelegd in lesmateriaal en handleidingen
- De aanpak richt zich op leerkrachten, leerlingen, schoolbeleid en overtuigingen
- De aanpak is afgestemd op verschillende leeftijdsgroepen
- De aanpak is systematisch opgebouwd
- De aanpak benadrukt de mogelijkheden van kinderen, en heeft uitgesproken positieve interventies, waarmee kinderen worden geholpen zich in hun positieve eigenheid te ontwikkelen
- De aanpak richt zich op de ontwikkeling van verantwoordelijkheidsgevoel en het bespreken van onverantwoordelijk gedrag
- Binnen de kanjertraining leren kinderen op een positieve manier kritiek en complimenten geven en kritiek en complimenten te ontvangen

De vijf basisregels van de kanjertraining zijn een uitgangspunt binnen onze school:

Niemand speelt de baas
Niemand doet zielig
We lachen elkaar niet uit
We helpen elkaar
We vertrouwen elkaar

Het hele team is of wordt getraind in het werken met de kanjertraining. Eens per week krijgen de kinderen een les over de kanjertraining, maar veel belangrijker is dat we gedurende de hele dag werken vanuit de uitgangspunten van deze aanpak. Meer informatie is te vinden op www.kanjertraining.nl en op school.

1.3 Structureel Coöperatief leren

Uitgangspunt bij het structureel coöperatief leren is dat wij voortdurend streven naar een niet bedreigende sfeer waarbinnen kinderen gemotiveerd en actief, veel kennis, inzicht en vaardigheden opdoen, waar zij de rest van hun latere leven wat aan hebben. De coöperatieve werkvormen bieden verschillende didactische werkvormen waarbij zowel een beroep wordt gedaan op de cognitieve als de sociale vaardigheden. Op school is uitgebreide informatie hierover beschikbaar of via de website www.bazalt.nl.

1.4 Signalering van problemen op sociaal - emotioneel gebied.

De basis voor het signaleren van problemen vormen de observaties van de leerkrachten in de klas. In het dagelijks werk en in de contacten met de ouders worden zij het eerste geconfronteerd met problemen in de ontwikkeling. Indien de problemen niet eenvoudig op te lossen zijn of moeilijk te concretiseren zijn kunnen zij hierover in gesprek met de IB-er. Tijdens elke teamvergadering en bouwvergadering is er gelegenheid om opvallende gebeurtenissen in de groep, zowel positief als negatief, te bespreken met de collega's. Daarnaast vult elke leerkracht tweemaal per jaar een signaleringslijst sociaal-emotionele ontwikkeling in (kanjerlijsten). Deze lijsten worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. Vanaf groep 5 vullen ook de leerlingen de kanjerlijsten in welke worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem.

Tenslotte streven wij ernaar tweejaarlijks een ouderenquête af te nemen. Binnen deze vragenlijst worden ook altijd een aantal vragen opgenomen over welbevinden, veiligheid en omgangsvormen binnen de school.

1.5 De zorgstructuur bij gesignaleerde problemen.

De uitkomsten van de kanjerlijsten en observaties worden jaarlijks door de directie en de IB-er verzameld en in een groeps- en schooloverzicht nader bekeken. De uitkomsten worden in een teamvergadering besproken. We vinden het van groot belang om kritisch naar onszelf te blijven te kijken, omdat ook goed bedoelde gedragingen bij een ander een negatief effect kunnen hebben.

Wanneer een leerkracht een vermoeden krijgt dat er bij een leerling een probleem speelt, maar niet weet of het nu om de leerling zelf gaat, of de thuissituatie, op school of op straat, gaat deze leerkracht een gestructureerd signaleringsproces doorlopen. Dit signaleringsproces laat zich door vijf fasen kenmerken (in navolging van de cursus 'Signaleren in de Basisschool'):

Waarnemen:

Het gaat om waarnemingen bij kinderen die kunnen duiden op een mogelijk zorgelijke situatie. Objectieve observaties worden kort genoteerd, met datum en tijd.

Toetsing:

De waarnemingen worden door de leerkracht bij collega's, ouders en het kind getoetst. Zie jij ook wat ik zie? Voel jij wat ik voel?

Verhelderen:

Lijkt de situatie inderdaad zorgelijk, dan proberen we deze verder te verhelderen door onze zorg bespreekbaar te maken met het kind en de ouders. Het stellen van de juiste open vragen, goed luisteren en controleren of je elkaar goed hebt begrepen zijn hierbij van enorm belang. Vaak is ook de intern begeleider of de schoolleider bij deze gesprekken aanwezig. Indien nodig vragen we een orthopedagoog van de schoolbegeleidingsdienst om advies.

Interne leerlingenzorg:

Samen met de intern begeleider, de ouders en waar mogelijk de betreffende leerling analyseert de leerkracht zo goed mogelijk wat de leerling nodig heeft. Indien nodig wordt er verder onderzoek gedaan door de school zelf of door een externe instantie. Gezamenlijk

wordt een plan opgesteld om de leerling verder te helpen. In dit plan worden de taken van zowel de school, de ouders en de leerling zelf beschreven (en eventueel andere betrokkenen zoals bijvoorbeeld een logopedist, fysiotherapeut,...).

Zorgteam plus

Wanneer het niet lukt om binnen de school tot een goede analyse te komen of de benodigde zorg om de situatie te verbeteren niet door de school geboden kan worden, kan met de ouders worden besloten om de leerling aan te melden bij het Zorgteam plus. Externe hulpverleners als de schoolarts, de jeugdverpleegkundige, een medewerker van Bureau Jeugdzorg, een medewerker van het Algemeen Maatschappelijk Werk, enzovoort kunnen dan geconsulteerd worden.

2. De afspraken : Gedragscodes.

Een gedragscode: Moet dat zo nodig?

We hanteren al lang bepaalde afspraken, die te maken hebben met onze omgang met leerlingen en ouders of andere betrokkenen. Enerzijds is er de veranderde wetgeving die verplichtingen oplegt met betrekking tot omgangsregels en gedragscodes. Anderzijds zijn wij van mening dat het voor de duidelijkheid van alle betrokkenen goed is de (omgangs)regels vast te leggen en openbaar te maken. We kunnen elkaar aanspreken op het naleven van de gezamenlijk vastgestelde gedragsregels.

Bij ons op school gelden de kanjerafspraken als leidend in de hele school. Deze punten zijn vertaald naar een aantal praktisch regels en afspraken in de school, op het plein en bij het overblijven die we jaarlijks met de kinderen bespreken. Deze zijn in de schoolgids en/of op de website terug te vinden.

De school kan door middel van deze gedragsregels ook aan de ouders van de leerlingen duidelijk maken hoe binnen de school wordt omgegaan met de hen toevertrouwde leerlingen en met andere betrokkenen bij de school.

2.1 De gedragsregels tussen de leerlingen.

In alle klassen worden aan het begin van het jaar klassenregels opgesteld met de kinderen. Door de regels op te stellen samen met de kinderen, zijn het ook regels van de kinderen en kan men elkaar beter op deze regels aanspreken. Tweemaal per jaar november/maart worden de regels in de klas geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Een voorbeeld van deze regels is als bijlage 2 aan dit plan bijgevoegd. Deze regels hangen vanaf de derde schoolweek zichtbaar in de klas.

In de school hangt op diverse plaatsen een poster met de afspraken uit de Kanjertraining.

2.2 Seksuele intimidatie

Definitie:

Seksuele intimidatie is de ongewenste, seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in fysiek, verbaal of non-verbaal gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat, ongeacht sekse en/of seksuele voorkeur, ervaren als ongewenst en onplezierig.

De gedragscode:

a. Schoolcultuur/pedagogisch klimaat

Het onderwijzend en niet onderwijzend personeel onthoudt zich van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen, gedragingen, toespelingen en die wijze van aanspreken, die door leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als seksistisch kunnen worden ervaren.

Het onderwijzend en niet-onderwijzend personeel ziet er tevens op toe, dat het bovenstaande niet gebezigd wordt in de relatie leerling-leerling.

Het onderwijzend en niet-onderwijzend personeel van de school draagt er zorg voor dat binnen de school geen seksueel getint beeldend of schriftelijk materiaal aanwezig is. Deze regels gelden ook voor andere volwassenen die voor de school betrokken zijn bij de leerlingen (bijv. ouders die helpen bij allerlei zaken in en rond de school)

b. Eén op één situaties.

Alle bij de school betrokken volwassenen zorgen ervoor dat hij/zij en de leerling waar mogelijk zichtbaar en altijd bereikbaar zijn voor derden.

c. Leerlingen thuis uitnodigen.

In principe worden leerlingen niet alleen bij een leerkracht thuis uitgenodigd.

Wanneer een groep kinderen de leerkracht bezoekt, gebeurt dit alleen met medeweten van de ouders en de directie van de school.

d. Knuffelen / op schoot nemen.

In de onderbouw (groep 1 tot en met 4) kan het voorkomen, dat leerlingen om te troosten op schoot worden genomen. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.

e. Gymnastieklessen.

Bij het omkleden (voor en na) en bij het douchen na de gymles houdt de leerkracht toezicht. Bij groep 3 tot en met 8 dient de leerkracht niet nadrukkelijk aanwezig te zijn. Vanaf groep 4 kleden jongens en meisjes zich afzonderlijk om. Leerkrachten kleden zich om bij de leerlingen van gelijke sekse.

f. Aan- en uitkleden.

In de onderbouw (1 t/m 4) worden – indien nodig – kinderen geholpen bij het aan en uitkleden. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer, tenzij een (tijdelijke) handicap dit nodig maakt en de leerling hier zelf om vraagt.

g. Schoolkampen.

Tijdens de schoolkampen gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie. Jongens en meisjes slapen tijdens het schoolkamp apart. De leiding slaapt apart van de kinderen. Wanneer leerlingen, ouders/verzorgers hier problemen mee hebben kan dit worden aangepast.

h. Zwemmen.

Bij het zwemmen gelden dezelfde regels als bij de gymnastieklessen.

i. Schoolreis.

Bij schoolreizen gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie.

Bespreken van onacceptabel gedrag.

Hoofregel is dat personeel van de school meteen de schooldirecteur en de algemeen directeur informeert als zij (op welke wijze dan ook) informatie krijgt over mogelijke schending van de openbare zedelijkheid, ontucht, aanranding of verkrachting door een medewerker van de school met een leerling. Op basis van deze melding is het bevoegd gezag VERPLICHT onmiddellijk in overleg te treden met de vertrouwensinspecteur (0900-1113111) en de ouders alvorens over te gaan tot AANGIFTE.

Leerlingen die gedrag vertonen dat als onacceptabel wordt ervaren, worden hierop aangesproken. Dit geschiedt individueel door de leerkracht of de schoolleiding. Indien nodig worden de ouders ingelicht over het gedrag.

Leerkrachten en andere betrokkenen bij de kinderen in de school worden bij onacceptabel gedrag individueel aangesproken door de schoolleiding. In geval van disfunctioneren wordt dit vastgelegd in het personeelsdossier van betrokkene, alsmede gemaakte afspraken tot verbetering en het verdere verloop. In de klassenmappen zit voor elke leerkracht algemene informatie over het signaleren van mishandeling of seksueel misbruik, het vergroten van weerbaarheid, zinvolle websites en informatie over het AMK (algemeen meldpunt kindermishandeling). Signaleringslijsten bij het vermoeden van misbruik of verwaarlozing zijn terug te vinden in de veiligheidsmap in de directiekamer.

2.3 Het beleid ten aanzien van pesten:

Pesten op school is een ingewikkeld probleem. Dat betekent dat scholen het serieus moeten aanpakken. Een eerste vereiste daartoe is dat alle betrokkenen, leerkrachten – ouders – en leerlingen, pesten als een bedreiging zien en derhalve bereid zijn het te voorkomen of te bestrijden.

Wij hebben op school een pestprotocol dat voor iedereen inzichtelijk is via de website van de school.

Dit Pestprotocol heeft als doel dat alle kinderen zich bij ons op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Hiervoor stellen we regels op en maken we afspraken waarop we elkaar kunnen aanspreken wanneer zich ongewenste situaties voordoen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen bieden we kinderen de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

In de bijlagen bevindt zich het pestprotocol. Dit Pestprotocol is in oktober 2010 vastgesteld door het team en de MR.

2.4 Opvang na een traumatische ervaring of bij rouwverwerking

Bij de opvang na een traumatische ervaring of rouw is het belangrijk te weten dat er (ook) op school mensen zijn die voor je klaar staan om naar je te luisteren, te troosten en/of te helpen bij de verwerking.

Traumatische ervaring

Als een medewerker of leerling een schokkende/bedreigende gebeurtenis meemaakt, wordt de volgende procedure gevolgd:

- Iedereen is verplicht het slachtoffer uit de situatie te helpen en de eerste opvang te verzorgen. De schoolleider worden zo snel mogelijk geïnformeerd, alsmede de algemeen directeur;
- De schoolleider neemt z.s.m. contact op met het slachtoffer en biedt adequate hulp; hij onderhoudt contact met het slachtoffer en zorgt ervoor, dat hij/zij op een

verantwoorde wijze kan terugkeren op het werk of in de klas.

Het is de taak van de schoolleider om contact te houden met het slachtoffer en de medewerkers en de leerlingen te (blijven) informeren over de situatie. Op deze manier verliest het slachtoffer niet het contact met het werk of de klas. In grote lijnen ziet het vervolg er zo uit: binnen drie dagen na het incident heeft de schoolleiding een gesprek met de betrokkene(n). Tijdens dit gesprek wordt ondermeer bezien of hulp aan betrokkene(n) gewenst is en welke rol de school daarin kan spelen. Binnen drie weken vindt een vervolggelsgesprek plaats, waarin de schoolleiding ondermeer informeert of de opvang naar tevredenheid verloopt. Na ongeveer twee maanden vindt een afsluitend gesprek plaats.

Rouwverwerking

Onze eerste zorg is in dit geval de opvang van de kinderen en hun ouders met de juiste informatie en ruimte voor verdriet.

Op school staat een zogenaamde "rouwkist". In deze kist zitten boeken en materialen die we kunnen inzetten wanneer we op school te maken krijgen met groot verlies door het overlijden van een leerkracht, een leerling of iemand uit een van de gezinnen van onze school. Naast materialen en boeken is er een protocol waarin staat beschreven welke stappen we als school kunnen en moeten nemen en wie daarvoor de aangewezen personen zijn. Dit alles met het doel onze leerlingen een gevoel van veiligheid te geven in tijden van groot verdriet.

2.5 Racisme/discriminatie.

Binnen onze school is een ieder gelijkwaardig

De onderwijsgevenden en alle andere bij de school betrokken volwassenen:

- behandelen alle leerlingen en hun ouders gelijkwaardig.
- bezigen geen racistische of discriminerende taal.
- zien er op toe dat in de school geen racistisch of discriminerend beeld- of schriftmateriaal aanwezig is.
- zien er op toe, dat leerlingen en ouders ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders geen racistische of discriminerende houding aannemen in taal en gedrag.

Bij behandeling van gesignaleerde racistische of discriminerende taal of gedrag volgen we dezelfde procedure als bij pesten (zie pestprotocol in de bijlagen).

Bij volharding van het gedrag volgt tevens melding bij het meldpunt Discriminatie.

2.6 Lichamelijk geweld / agressie.

Bij dit onderwerp hanteren we de volgende basisregel:

Aan de school wordt iedere vorm van lichamelijk geweld/ agressie, zowel door volwassenen als door kinderen, niet getolereerd en zoveel mogelijk voorkomen.

In de relatie onderwijsgevende en andere bij de school betrokken volwassenen – leerling. Lichamelijk geweld en agressie wordt niet getolereerd. Bij overtreding volgt aangifte bij de politie.

In de relatie personeel – ouders.

Lichamelijk geweld en agressie wordt niet getolereerd. Bij overtreding volgt aangifte bij de politie.

In de relatie leerling – leerling volgen we dezelfde aanpak als bij pesten (zie pestprotocol in de bijlagen).

Bij volharding volgt eveneens aangifte bij de politie.

2.7 Computergebruik.

Alle bovenstaande afspraken gelden ook indien gebruik gemaakt wordt van de computer:

Het is niet toegestaan dreigende, seksueel intimiderende, dan wel racistische berichten te versturen.

Het is niet toegestaan bewust sites te bezoeken die pornografisch of racistisch materiaal bevatten.

Voor beide bovenstaande punten geldt dat bij constatering aangifte bij de politie overwogen wordt.

De ouders geven op het inschrijfformulier van school aan, of zij weigeren toestemming te geven voor publicatie van digitale foto - opnamen van hun kind (b.v. op de website).

Ouders kunnen op elk moment schriftelijk aangeven dat zij geen toestemming meer geven.

De teamleden zijn verantwoordelijk voor het veilig gebruik van de internetvoorziening. We controleren regelmatig het internetgebruik en rapporteren de bevindingen in de teamvergadering. Tevens hebben wij een internetprotocol vastgesteld dat een onderdeel is van ons ICT-beleid. De afspraken voor de leerlingen hangen zichtbaar voor iedereen bij de computers.

2.8 Privacy.

Wij vinden het belangrijk om de privacy van de kinderen en ouders te beschermen.

Gegevens over de thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties e.d. worden als privacygegevens beschouwd. Dit geldt ook voor uitslagen van testen en dergelijke.

Wij kennen de volgende afspraken: Relatie leerkracht – kind /ouder.

- De leerling,-groeps- en schoolscores zijn alleen toegankelijk voor directie en leerkrachten. Individuele leerlinggegevens worden met betreffende ouders en leerlingen besproken.
- In de verantwoording van de schoolresultaten worden alleen groeps- en schoolscores, geanonimiseerd met de MR besproken en eventueel gepubliceerd in de schoolgids.
- Privacygegevens die van belang zijn voor de aanpak/begeleiding van de leerling en die vrijwillig door ouders bekend zijn gemaakt aan de groepsleerkracht, de IB-er of de directie worden alleen met toestemming van de ouders bewaard in het leerling-dossier.
- Andere niet relevante privacygegevens die toch spontaan door de ouders bekend zijn gemaakt worden niet in het leerling-dossier opgenomen.
- Uitslagen van testen of onderzoeken van de leerling worden uitsluitend met toestemming van de ouders aan derden versterkt, indien het voor de verdere begeleiding van de leerling van belang is.
- Gegevens die door ouders in vertrouwen worden gemeld aan groepsleerkracht, IB-er en/of directie worden niet met collega's besproken, zonder medeweten van de betreffende ouders.
- Gegevens die bij wettelijke regelgeving kunnen worden opgevraagd worden met

de grootste terughoudendheid verstrekt.

- Iedere leerkracht respecteert het recht van ouders privacygegevens niet beschikbaar te stellen aan school of hulpverlenende instanties.
- Gegevens die in strikt vertrouwen door instanties of ouders bekend gemaakt worden aan de directie of de contactvertrouwenspersoon worden zonder toestemming van de instanties of ouders niet doorgegeven aan de overige leerkrachten.
- Gegevens die door een kind in strikt vertrouwen aan de directie/contactpersoon of de groepsleerkracht worden bekend gemaakt, worden niet doorgegeven aan anderen, tenzij dit in strijd is met bovengemelde afspraken rond (seksuele) kindermishandeling. Dit laatste altijd na bespreking met het kind.
- In de formele en informele sfeer tussen leerkrachten onderling wordt de privacy van de ouders en de kinderen gerespecteerd. Persoonlijke gegevens worden alleen besproken voor zover ze relevant bij de uitoefening van het werk.
- Leerlinggegevens worden niet besproken in het bijzijn van derden.
- Gegevens, die door ouders en/of kinderen worden bekend gemaakt aan de contactvertrouwenspersoon worden behandeld conform de klachtenregeling (hoofdstuk 3).

Bijzondere afspraken rondom privacy bij gescheiden ouders

- In situaties waarbij ouders gescheiden zijn, wordt op verzoek van de niet met ouderlijk gezag belaste ouder door de leerkracht informatie verstrekt.
- Deze informatie betreft alleen de leerling (leerprestaties en ontwikkeling).
- Voor het geven van de informatie is het mogelijk de niet met gezag belaste ouder uit te nodigen voor een ouderavond.
- Informatie aan de niet met het ouderlijk gezag belaste ouder wordt niet verstrekt als de leerkracht de informatie ook niet aan de wel met ouderlijk gezag belaste ouder zou verstrekken.
- Bij zwaarwegende belangen van het kind kan de school besluiten informatie niet te verstrekken aan de niet met het ouderlijk gezag belaste ouder.
- Deze maatregel moet bekend zijn bij de directie en juistheid moet blijken uit aangevoerde feiten en omstandigheden.

3 De klachtenregeling.

Overal waar gewerkt wordt zijn wel eens misverstanden of worden fouten gemaakt. Ons streven is dat elke leerkracht u en/of uw kind altijd serieus neemt en goed naar u en/of uw kind luistert en samen met u naar de best mogelijke oplossing zoekt. Mocht u het gevoel krijgen dat u niet serieus genomen wordt of dat er niet goed naar u geluisterd wordt dan kunt u gebruik maken van de klachtenregeling.

In onderstaand schema staan diverse klachtenroutes vermeld. De klager bepaalt de route!

Klacht van onderwijskundige aard (bijvoorbeeld methodes, aanpassing van het programma, toetsing):

1. Gesprek met de groepsleerkracht
2. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de schoolleiding
3. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de contactvertrouwenspersoon van school (zie schoolgids)
4. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de vertrouwenspersoon van PRO8 (zie schoolgids)
5. Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij de landelijke Klachtencommissie

Klacht van schoolorganisatorische aard (vakanties/vrije dagen, ouderbijdrage, inzet toetscapaciteit):

1. Gesprek met de schoolleiding
2. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de contactvertrouwenspersoon van school (zie schoolgids)
3. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de vertrouwenspersoon van PRO8 (zie schoolgids)
4. Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij de landelijke Klachtencommissie

Klacht over ongewenst gedrag (pesten, agressie, geweld, discriminatie)

1. Gesprek met de groepsleerkracht
2. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de schoolleiding
3. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de contactvertrouwenspersoon van school (zie schoolgids)
4. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de vertrouwenspersoon van PRO8 (zie schoolgids)
5. Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij de landelijke Klachtencommissie

Klacht over seksuele intimidatie

Meld- en aangifteplicht voor iedereen in de school bij vermoeden van seksuele intimidatie naar kind/minderjarige:

1. Gesprek met schoolleiding of contactvertrouwenspersoon van de school (zie schoolgids) en daarna melding bij schoolleiding
2. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met de vertrouwenspersoon van PRO8 (zie schoolgids)
3. Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij landelijke Klachtencommissie

4 Betrokken personen

4.1 De contactvertrouwenspersoon.

De contactvertrouwenspersoon is aangesteld om er zorg voor te dragen dat klachten van ouders, leerkrachten of kinderen serieus genomen worden en op een passende manier worden opgepakt.

Elke ouder of kind kan een beroep op hen doen als er problemen zijn, van welke aard dan ook, waar u of uw kind niet met iedereen durft of wil praten. Het gesprek wordt vertrouwelijk behandeld en er worden geen stappen ondernomen zonder uw toestemming.

De contactvertrouwenspersoon neemt initiatief in preventieve activiteiten en heeft een rol in de klachtenroutes. De contactvertrouwenspersoon draagt er zorg voor dat de klager goed begeleid wordt en ziet erop toe dat procedures goed worden gevolgd. Wanneer de opvang niet tot het gewenste resultaat leidt, begeleidt de contactvertrouwenspersoon de verwijzing naar de vertrouwenspersoon van PRO8. Bij seksuele intimidatie of misbruik houdt de contactvertrouwenspersoon zich aan de meldplicht bij het de algemeen directeur en zorgt er in samenwerking met de schoolleiding voor, dat er contact wordt opgenomen met de ouders en dat er voor

nazorg wordt gezorgd.

In de schoolgids staat vermeld wie de contactvertrouwenspersoon van onze school is.

4.2 De vertrouwenspersoon:

De externe vertrouwenspersoon wordt geleverd door de IJsselgroep, Doetinchem. In onze schoolgids staat vermeld wie dit is en hoe hij/zij te bereiken is.

Ten aanzien van de klachtenroutes heeft de externe vertrouwenspersoon de volgende taken:

- Ondersteunen en begeleiden van de leerling die is lastiggevallen
- Gesprekken voeren met ouders
- Verwijzen naar hulpverlenende instantie
- Ondersteuning bieden bij het indienen van de klacht en/of het doen van aangifte
- Bemiddelen tussen klager en aangeklaagde
- Adviseren van het bevoegd gezag betreffende de klachtafhandeling
- Geven van voorlichting aan team en ouders over het thema machtsmisbruik
- Geven van beleidsaanbevelingen aan het bevoegd gezag.

4.3. De veiligheidscoördinator.

PRO8 kent een veiligheidscoördinator. Deze coördinator adviseert gevraagd en ongevraagd de schooldirectie/algemeen directeur over alle zaken die met veiligheid te maken hebben, inclusief BHV en Arbeidsomstandigheden.

In de veiligheidsmap in de directiekamer bevinden zich formulieren voor de registratie van onveilige situaties of incidenten.

5. Deskundigheid.

5.1 De contactvertrouwenspersoon.

Besloten is dat de contactvertrouwenspersoon in een netwerk van contactpersonen o.l.v. de IJsselgroep zal participeren. Dit heeft als doel het uitwisselen van praktijkervaringen en daarmee het vergroten van de handelingsbekwaamheid van de deelnemers.

5.2 Het team:

Elk jaar staat de veiligheid in brede zin twee maal op de agenda van de teamvergadering en de vergadering van de MR.

6. Beleidsvoornemens.

6.1 Algemene beleidsvoornemens.

Voor het schooljaar 201.. – 201... : Vaststellen van het schoolveiligheidsplan met het internetprotocol en pestprotocol.

Jaarlijks evalueren van het schoolveiligheidsplan in een teamvergadering of studiemiddag.

Uitgangspunten van de kanjertraining gelden als basis voor ons handelen in en om de school.

7. Besluitvorming:

Dit beleidsplan is vastgesteld in de teamvergadering van .....
en in de vergadering van de medezeggenschapsraad van .....

Namens het team,

Namens de MR.

Directeur

Voorzitter

Bijlage:

Afspraken in de school en op de speelplaats

- Om 8.20 gaan we rustig naar binnen en dan begroeten wij elkaar.
- We gaan zorgvuldig om met elkaar en onze omgeving
- We lopen en praten rustig in de school.
- Speelgoed alleen meenemen als je dat hebt overlegd met juf of meester.
- Jassen horen in de luizentas, netjes aan de kapstok.
- Denk eerst na of je nog naar het toilet moet voor je de klas in gaat, maar ook voor je buiten gaat spelen.
- Éénmaal pompen om je handen met zeep te wassen, ook één handdoekje gebruiken, gooi het papier in de prullenbak.
- Ga naar je juf of meester wanneer je iets ziet dat niet hoort op het toilet of in de hal.
- Je mag de gangen, de hal, de personeelskamer of het kantoor gebruiken als werkplek. Wel even om toestemming vragen.
- We zijn anderen niet tot last bij het werk.
- Als je in de hal mag werken, zorg je er zelf voor dat je de spullen netjes terugzet en opruimt.
Jouw juf/ meester zal dit controleren.
- De handenarbeidberging (magazijn) is voor de kinderen **“verboden terrein”**. De juf of meester pakt eventueel samen met de kinderen de spullen die zij of hij nodig heeft.
- Wees zuinig op het materiaal van de school (papier, potloden, handenarbeidspullen etc.)

Tijdens het buitenspelen:

- De pleinwacht zet de spullen buiten. Kies rustig een materiaal
- Wees zuinig met de spullen. Ok anderen spelen er graag mee.
- Gebruik de spullen waar ze voor bedoeld zijn (alleen voor tennis gebruiken we een softbal)
- Maak van te voren goede, duidelijke afspraken over de regels van het spel
- Kies een veilige plek op het plein.
- Ruim de spullen, na gebruik, weer op in de bakken.
- Bal op het dak of gaat er iets stuk? Meld het bij de pleinwacht.
- Voetbal: op de voetbaldag en in het voetbalveld.

Bijlage:

Regels in de klas (voorbeeld)

- Ik ben voorzichtig met de spullen van een ander.
- In de klas praat ik zachtjes met andere kinderen.
- Ik behandel anderen zoals ik zelf behandeld wil worden.
- Ik lach met andere kinderen, maar nooit om andere kinderen.
- Ik stoor geen kinderen die aan het werk zijn.
- Als een ander praat ben ik stil en laat ik diegene uitpraten

Bijlage:

Pestprotocol Sint Bernardusschool
oktober 201

Dit Pestprotocol heeft als doel dat alle kinderen zich bij ons op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Hiervoor stellen we regels op en maken we afspraken waarop we elkaar kunnen aanspreken wanneer zich ongewenste situaties voordoen.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen bieden we kinderen de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en waar we op onze school serieus mee omgaan:

- Pesten wordt als probleem gezien voor alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna ouders genoemd);
- De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar zijn en worden met hen samen de regels vastgesteld;
- Wanneer gepest wordt, moeten leerkrachten (in **samenwerking** met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. School en ouders hebben elkaar hierbij echt nodig;
  - Signalen van pesten kunnen zijn: altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen, een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven, beledigen, isoleren, opmerkingen over kleding, buiten school opwachten, bang maken, schelden, schreeuwen, schoppen slaan.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak;
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegde gezag adviseren.
- Op iedere school is een contactvertrouwenspersoon aangesteld. Bij ons op school is dit Ruben Otemann. Zij heeft een poortwachterstaak. De vertrouwenspersoon van PRO8 staat vermeld op de site van PRO8.
- In het kader van preventie komt het onderwerp pesten regelmatig aan de orde in de groepen:
  - Tijdens kringgesprekken aan de hand van onderwerpen als veiligheid, ruzie maken, omgaan met elkaar, vriendschap;
  - In de kanjertraining;
  - Tijdens de lessen van Trefwoord (levensbeschouwing /catechese, burgerschap)
  - Voorbeeldgedrag van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. In een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken, is beduidend minder sprake van pesterij.

En als er toch gepest wordt...

Klikken of hulp halen?

Wanneer is het inschakelen van de leerkracht of een andere volwassene nou klikken en wanneer is er sprake van hulp halen? Dit blijft een lastige vraag. Op school hanteren we de volgende vuistregel:

Is er sprake van gevaar, pijn of verdriet, dan haal je de leerkracht erbij.

In alle andere gevallen probeer je het eerst zelf op te lossen door aan te geven wat je wel of niet wilt ("Stop, hou op met...!"), te vragen met welke bedoeling iemand iets doet of door het te negeren. Lukt dit niet dan ga je hulp halen bij je vrienden. Samen sta je sterker. Lukt het dan nog niet dan roep je de hulp van een volwassene in en volgt het zogenaamde "hoor-wederhoor" om samen tot een bevredigende oplossing te komen.

Samenwerken

School en gezin hebben voordeel bij een goede samenwerking en goede communicatie. Signaleren, openstaan voor informatie en feedback en op 1 lijn zitten maakt ons sterk. Bij problemen met pesten nemen de leerkrachten en de schoolleiding hun verantwoordelijkheid en voeren overleg met de betrokken ouders (zowel de ouders van het gepeste kind, als de ouders van de pester). Samen komen we tot een oplossing.

Regels die gelden in alle groepen

- ☺ Doe niets bij een ander kind, wat je zelf ook niet prettig vindt
- ☺ Word je gepest? Praat er thuis ook over. Je moet het niet geheim houden.
- ☺ Nieuwe kinderen zijn welkom op onze school en worden goed ontvangen.
- ☺ Iedereen hoort erbij
- ☺ Pas op je woorden
- ☺ Handen thuis
- ☺ Zorg voor de spullen en de omgeving
- ☺ Veiligheid eerst
- ☺ Laat weten waar je bent

Hierop sluiten de afspraken van de kanjertraining goed aan:

**We vertrouwen elkaar
We helpen elkaar
Niemand speelt de baas
Niemand lacht uit
Niemand doet zielig**

Deze regels gelden op de hele school, maar ook daarbuiten. Kinderen mogen in hun eigen groep samen met de leerkracht een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels.

De aanpak van geruzie en pestgedrag in stappen

1. Er samen zelf uitkomen
2. Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt, gaat deze hulp halen bij zijn vrienden.
3. Het lukt niet om tot een oplossing te komen en de leerkracht wordt erbij gehaald. Deze brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen de ruzie of de pesterijen op te lossen en afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen er sancties. Deze gaan verder dan het straffen van de pester en richten zich op het vergroten van de weerbaarheid en het oefenen van ander gedrag van alle betrokkenen. Hierbij nemen we de kanjertraining als uitgangspunt.

4. Bij herhaaldelijke ruzie / pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met degene die ruzie maakt of pest. Leerkracht en ouders hebben een gesprek en proberen in goed overleg samen tot een bevredigende oplossing te komen. Dit gesprek kan zowel op initiatief van de leerkracht als van de ouders zijn. In eerste instantie zijn de kinderen hier niet bij, later wel. De medewerking van de ouders wordt hierbij nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. Er wordt hulp geboden aan de gepeste en begeleiding aan de pester, indien nodig in overleg met een externe deskundige.
5. Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld via de schoolleiding of de vertrouwenspersoon van PRO8 "Oost-Gelre". In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Ook het tijdelijk plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Begeleiding van de gepeste leerling en de pester

Tijdens de begeleiding van een gepeste leerling is er aandacht voor de volgende punten:

- ☺ Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- ☺ Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- ☺ Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- ☺ Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
- ☺ Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- ☺ Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- ☺ Sterke kanten van de leerling benadrukken
- ☺ Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
- ☺ Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- ☺ Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Tijdens de begeleiding van een leerling die pest is er aandacht voor de volgende punten:

- ☺ Praten; zoeken naar de reden van de ruzie / het pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- ☺ Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- ☺ Excuses aan laten bieden
- ☺ In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- ☺ Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- ☺ Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- ☺ Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
- ☺ Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- ☺ Inschakelen hulp

* Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan ouders

Tips voor ouders van kinderen die gepest worden

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.

- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Stimuleer uw kind om de nabijheid van vrienden op te zoeken
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Tips voor ouders van kinderen die pesten

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Tot slot, de positief ingestelde opvoeder (ouder, leerkracht)

Durft vertrouwen te geven

Durft naar zijn eigen functioneren te kijken

Stelt het welzijn van het kind voorop

Durft controle uit handen te geven

Voegt daden bij woorden / is echt

Geeft duidelijke regels en grenzen

Corrigeert opbouwend, geeft tips

Moedigt onafhankelijkheid aan

Neemt verantwoordelijkheid voor een rustige / veilige sfeer